

Návrh

Nariadenie spolkovej ministerky pre opatrenia v oblasti klímy, životné prostredie, energetiku, mobilitu, inovácie a technológie o spracovaní odpadu zo sadry a výrobe a stave konca odpadu recyklovanej sadry (nariadenie o recyklovanej sadre)

Na základe

1. § 23 ods. 1 a 3 zákona o odpadovom hospodárstve z roku 2002 (AWG 2002), Spolkový úradný vestník (BGBl.) I č. 102/2002, naposledy zmeneného spolkovým zákonom BGBl. I č. 66/2023, spolková ministerka pre opatrenia v oblasti klímy, životné prostredie, energetiku, mobilitu, inovácie a technológie po dohode so spolkovým ministrom práce a hospodárstva a na základe

2. § 4 a § 5 AWG 2002 spolková ministerka pre opatrenia v oblasti klímy, životné prostredie, energetiku, mobilitu, inovácie a technológie

vydáva toto nariadenie:

Ciele

§ 1. Cieľom tohto nariadenia je splniť ciele práva EÚ týkajúce sa vysokokvalitnej recyklácie a recirkulácie sadry prostredníctvom demontáže a povinnosti sadru počas výstavby alebo demolácie stavebných konštrukcií separovať, a zabezpečiť tak vysokú kvalitu recyklovanej sadry.

Rozsah pôsobnosti

§ 2. (1) Toto nariadenie sa vzťahuje na:

1. sadrokartónový odpad a odpad z poteru zo síranu vápenatého vzniknutý počas stavebných alebo demolačných činností;
2. sadrový odpad podľa **prílohy 1** na použitie pri výrobe sadrokartónových dosiek v stavebníctve, pre ktoré sa podľa § 5 ods. 2 zákona o odpadovom hospodárstve z roku 2002 (AWG 2002), BGBl. I č. 102/2002 (recyklovaná sadra) končí stav konca odpadu.

(2) Z tohto nariadenia vyplývajú povinnosti pre pôvodcov odpadu, zariadenia na zber odpadu, subjekty nakladajúce s odpadom a podnikateľov v oblasti stavebníctva.

Vymedzenie pojmov

§ 3. Na účely tohto nariadenia sa používajú tieto vymedzenia pojmov:

1. odpad z poteru zo síranu vápenatého: odpadový poter obsahujúci spájadlá hemihydrátu síranu vápenatého alebo spájadlá vyrobené z bezvodého prírodného alebo syntetického síranu vápenatého (anhydrid);
2. vyhlásenie: v záznamoch zdokumentované pridelenie sadrového odpadu na zamýšľané použitie ako výrobok na základe platného dôkazu o posúdení;
3. terénna vzorka: vzorka, z ktorej sa pripravuje laboratórna vzorka na ďalšiu analýzu;
4. sadrový odpad: sadrokartónový odpad a ostatný sadrový odpad (napr. sadrové formy z keramického priemyslu, štika) s výnimkou materiálu z hĺbenia tunelov a odpadu z poteru zo síranu vápenatého zaradeného do typu odpadu SN (klasifikačné číslo) 31438 v súlade s nariadením o zozname odpadov 2020, BGBl. II č. 409/2020;
5. sadrokartónový odpad: odpadové sadrokartónové a sadrové stenové panely, sadrové protipožiarne panely, sadrokartón s netkanou výstužou (sdrové netkané panely), impregnovaný

sadrokartón, impregnované sadrové stenové panely, impregnované sadrové protipožiarne panely a impregnovaný sadrokartón s netkanou výstužou (sadrové netkané panely); odpad zo sadrových drevovláknitých dosiek;

6. laboratórna vzorka: vzorka získaná po príprave, redukcii a prípadne konzervácii z terénnej vzorky použitá na laboratórnu analýzu;
7. dávka: množstvo odpadu určeného na odber vzorky na overenie súladu s kvalitatívnymi požiadavkami;
8. kvalifikovaná kontrolná vzorka: vzorka pozostávajúca z viacerých kontrolných vzoriek, ktorú možno priradiť jednej dávke;
9. recyklovaná sadra: stavebný materiál vyrobený z recyklovaného sadrového odpadu v súlade s nariadením EÚ o stavebných výrobkoch, ktorý dosiahol stav konca odpadu podľa tohto nariadenia a môže sa použiť ako náhrada za prírodnú sadru;
10. rezervná vzorka: alikvotná časť vzorky odobratej v teréne, ktorá sa uchováva na účely akéhokoľvek kontrolného skúšania; a
11. kontrolná vzorka: vzorka odobratá na konkrétnom mieste v konkrétnom čase. Kontrolná vzorka sa neanalyzuje individuálne, ale sa kombinuje s inými kontrolnými vzorkami, aby sa vytvorila kvalifikovaná kontrolná vzorka;

Povinnosti týkajúce sa stavebných alebo demolačných činností (separačná povinnosť)

§ 4 (1) Sadrokartónový odpad vrátane odrezkov a odpad z poteru zo síranu vápenatého sa separuje z iného odpadu do týchto troch skupín priamo na mieste počas demolácie alebo výstavby budovy a uskladňuje sa na suchom mieste:

1. sadrokartón, sadrové stenové panely, sadrové protipožiarne panely, sadrokartón s netkanou výstužou (sadrové netkané panely), impregnovaný sadrokartón, impregnované sadrové stenové panely, impregnované sadrové protipožiarne panely a impregnovaný sadrokartón s netkanou výstužou (sadrové netkané panely);
2. sadrové drevovláknité dosky;
3. poter zo síranu vápenatého.

Ak bola oprávneným externým odborníkom, špecializovanou inštitúciou alebo externým odborníkom na demontáž v súlade s RBV vykonaná kontrola škodlivín alebo nečistôt v súlade s nariadením o recyklovaných stavebných materiáloch (RBV), BGBl. II č. 181/2015, musí sa priamo na mieste vyseparovať aj odpad zo sadrokartónu a z poteru zo síranu vápenatého, ktorý nie je vhodný na zhodnotenie.

(2) Ak separácia uvedená v odseku 1 nie je technicky možná alebo si priamo na mieste vyžaduje neprimerané náklady, vykoná sa v spracovateľskom zariadení schválenom na tento účel.

(3) Odpad z poteru zo síranu vápenatého sa priradí k odpadu typu SN 31438 24 „Sadra“ so špecifikáciou „Poter zo síranu vápenatého (anhydridový poter)“.

(4) Za separovanie a uskladnenie odpadu v suchom stave sú zodpovední objednávatel' a zhotoviteľ. Objednávatel' je tiež zodpovedný za zabezpečenie priestorov a zariadení potrebných na tento účel.

Povolené vstupné materiály pre recyklovanú sadru

§ 5 Recyklovanú sadru na účely tohto nariadenia možno získať len z odpadu uvedeného v **prílohe 1**. Zvlášť sa musí zabrániť znečisteniu týmito látkami alebo odpadmi:

1. Azbest
2. Umelé minerálne vlákna
3. Dlaždice a lepidlá na dlaždice
4. Omietka
5. (Cementová) omietka
6. Vápenno-pieskové tehly
7. Pórobetón
8. Tehly
9. Tekuté potery
10. Elektrické inštalácie (napr. káble, potrubia)
11. Izolácia, tepelná izolácia (vrátane kompozitných panelov)
12. Fólie, plasty a ostatné plastové časti
13. Drevo a drevitá vlna (napr. ľahké panely)

14. Trstené a slamené rohože (vrátane sadrokartónu)
15. Organická hmota:
16. Iný odpad (napr. plechovky, zvyšky z občerstvenia, prázdne nádoby, ochranné prostriedky, objemný odpad)

Opad, o ktorom je známe, že je znečistený alebo existuje podozrenie, že je znečistený, a znečistenie nemôže byť odstránené v priebehu následného spracovania (napr. v dôsledku nehôd alebo incidentov), sa nesmie použiť na výrobu recyklovanej sadry.

Stav konca odpadu v prípade recyklovanej sadry

§ 6 (1) Recyklovaná sadra musí spĺňať požiadavky stanovené v **prílohe 1** a svoj stav odpadu na zamýšľané použitie stráca formou vyhlásenia založeného na postúpení dôkazu o posúdení z počiatočnej analýzy spoločnej ministerke pre opatrenia v oblasti klímy, životné prostredie, energetiku, mobilitu, inovácie a technológie vrátane vyhlásenia o súlade so zákazom miešania podľa § 15 ods. 2 AWG 2002. Stav konca odpadu musí byť zdokumentovaný v záznamoch v súlade s nariadením o ročných bilanciách odpadov (AbfallbilanzV), BGBl. II č. 497/2008, v znení zmien, vo forme záznamu o zásobách výrobu. Dôkaz o posúdení z počiatočnej analýzy sa musí zaslať elektronicky – prostredníctvom registra podľa § 22 AWG 2002, ak bol zriadený.

(2) Recyklovaný sadrový odpad, ktorý spĺňa požiadavky **prílohy 1** a pre ktorý sa má deklarovať stav konca odpadu v súlade s týmto nariadením, sa prideľuje k odpadu typu SN 31443 „Sadrový odpad, zaručená kvalita“.

(3) Recyklovaná sadra a výrobky z nej vyrobené musia spĺňať požiadavky vzťahujúce sa na výrobky, najmä (stavebné) technické a chemicko-právne požiadavky (REACH) v súlade s najnovším stavom vedy a techniky.

(4) Recyklovaná sadra na účely tohto nariadenia sa môže použiť len na výrobu sadrokartónu v stavebníctve (zamýšľané použitie).

(5) Výrobca recyklovanej sadry túto skutočnosť jasne označí. Označenie musí byť založené na najnovšom stave vedy a techniky [(stavebné) technické vlastnosti, ako sú hlavné zložky, veľkosť častíc, vlhkosť] a musí obsahovať označenie „recyklovaná sadra“, ako aj priradenie na príslušné zamýšľané použitie.

(6) Výrobca recyklovanej sadry musí každoročne do 15. marca spoločnej ministerke pre opatrenia v oblasti klímy, životné prostredie, energetiku, mobilitu, inovácie a technológie elektronicky zaslať zoznam kupujúcich recyklovanej sadry za predchádzajúci kalendárny rok prostredníctvom registra podľa § 22 AWG 2002, ak bol zriadený.

(7) Výrobca recyklovanej sadry poskytuje kupujúcemu vyhlásenie o zhode v súlade s **prílohou 2** alebo ho sprístupňuje v elektronickej forme.

(8) Výrobca recyklovanej sadry musí viesť priebežnú evidenciu kupujúcich, ktorým dodal recyklovanú sadru (názov, adresa, množstvo, dátum dodania) a tieto záznamy uchovávať sedem rokov.

(9) Dôkaz o posúdení a záznamy sa musia na požiadanie predložiť spoločnej ministerke pre opatrenia v oblasti klímy, životné prostredie, energetiku, mobilitu, inovácie a technológie. Dôkazy o posúdení, ktoré ešte neboli elektronicky predložené prostredníctvom registra podľa § 22 AWG 2002, sa musia uchovávať najmenej sedem rokov po uplynutí platnosti.

(10) Nerecyklovateľné zvyšky vznikajúce pri výrobe recyklovanej sadry sa musia náležite zlikvidovať.

Začiatok povinného používania elektronických špecifikácií a aplikácií

§ 7 V prípade elektronickej formy komunikácie sa používajú špecifikácie uverejnené spoločnou ministerkou pre ochranu klímy, životné prostredie, energetiku, mobilitu, inovácie a technológie na portáli EDM (edm.gv.at) a aplikácie vytvorené pre elektronickú komunikáciu prostredníctvom registra. Používanie príslušnej aplikácie je povinné mesiac po jej prevzatí do riadnej prevádzky. Informácie o prijatí do bežnej prevádzky sú uvedené na portáli EDM (edm.gv.at).

Nadobudnutie účinnosti

§ 8. (1) Toto nariadenie nadobúda účinnosť prvým dňom mesiaca nasledujúceho po jeho vyhlásení, pokiaľ sa v odseku 2 nestanovuje inak.

(2) Odchyľne od bodu 4 prílohy 1 môžu analýzy environmentálnych parametrov vykonávať do 31. decembra 2025 externí oprávnení odborníci alebo špecializované inštitúcie, ktoré v tejto súvislosti nie sú akreditovanými orgánmi posudzovania zhody.

Príloha 1

Požiadavky na kvalitu recyklovanej sadry

1. Druhy odpadu povolené na výrobu recyklovanej sadry

Nasledujúce druhy odpadu sú v súlade s nariadením o zozname odpadov 2020, BGBl. II č. 409/2020, v znení zmien, povolené na výrobu recyklovanej sadry:

SN	g/gn	Označenie odpadu
31438 ^{1) 2) 3)}		Sadra
¹⁾ Žiadna sadra obsahujúca azbest, ktorého obsah presahuje požiadavky na recyklovanú sadru		
²⁾ Žiadny materiál z tunelových výkopov		
³⁾ Žiadny odpad z poterov zo síranu vápenatého		

2. Požiadavky na výrobu recyklovanej sadry

Výrobca recyklovanej sadry prostredníctvom kontroly po prijatí zabezpečí, že sa spracúva iba odpad, na ktorý sa vzťahuje schválenie pre zariadenie na spracovanie a ktorý je vhodný na výrobu recyklovanej sadry. Odpad sa musí predovšetkým kontrolovať z hľadiska znečistenia, ktoré nie je podľa § 5 povolené. Pri prevzatí odpadu musí výrobca určiť hmotnosť odpadu typu SN 31438. Táto kontrola po prijatí zahŕňa najmä vizuálnu kontrolu, overenie príslušných dokumentov a náhodné identifikačné kontroly materiálu. Identifikačné kontroly sa vykonávajú aspoň raz na 5 000 ton odpadu.

Akékoľvek zvyškové nečistoty v súlade s § 5 sa separujú ako súčasť recyklácie.

3. Požiadavky na recyklovanú sadru

Tabuľka 1: Technické parametre a limitné hodnoty pre recyklovanú sadru

Parametre	Jednotka	Limitná hodnota
Vlhkosť	M%	10
CaSO ₄ × 2H ₂ O	M%	minimálne 80
TOC	M%	2,0
Zápach		Neutrálne
MgO (rozpuštný vo vode)	M%	0,10
Na ₂ O (rozpuštný vo vode)	M%	0,04
K ₂ O (rozpuštný vo vode)	M%	0,06
Chlorid	M%	0,02
Hodnota pH		5 až 9

Tabuľka 2: Environmentálne parametre a limitné hodnoty pre recyklovanú sadru

Parametre	Jednotka	Limitná hodnota
Celkový obsah		
As	mg/kg sušiny	5,1
Ba	mg/kg sušiny	58
Sb	mg/kg sušiny	10
Be	mg/kg sušiny	3,0
Pb	mg/kg sušiny	84
Cd	mg/kg sušiny	2,4
Cr	mg/kg sušiny	30
Co	mg/kg sušiny	8,0
Cu	mg/kg sušiny	32
Mn	mg/kg sušiny	76
Mo	mg/kg sušiny	10
Ni	mg/kg sušiny	40
Hg	mg/kg sušiny	1,4
Se	mg/kg sušiny	92
Sn	mg/kg sušiny	6,0
Te	mg/kg sušiny	4,0
Tl	mg/kg sušiny	6,0
V	mg/kg sušiny	30

Zn	mg/kg sušiny	94
Spolu 16 PAU	mg/kg sušiny	0,20
PCDD/PCDF ¹⁾	ng TE/kg sušiny	1,0
Azbest	M%	0,008
Rádioaktivita podľa RP 112 (index)		0,5
¹⁾ Ekvivalenty toxicity (TE) podľa nariadenia o spaľovaní odpadu z roku 2023, BGBl. II č. Xx/xxx		

4. Riadenie kvality recyklovanej sadry

Z každej recyklovanej sadry sa odoberajú vzorky a analyzujú sa takto:

Plánovanie odberu vzoriek, odber vzoriek, prípravu vzoriek a ich analýzu musí vykonávať externý oprávnený odborník alebo špecializovaný inštitút, pričom analýzy environmentálnych parametrov musí vykonávať orgán posudzovania zhody akreditovaný na tento účel.

Na počiatočnú analýzu sa musia z prvej dávky (minimálne 200 t) vyrobiť a oddelene od seba zanalyzovať dve kvalifikované vzorky podľa ÖNORM S 2127 „Základná charakteristika odpadových hald alebo tuhého odpadu z kontajnerov a dopravných prostriedkov“, vydanie z 1. novembra 2011. V rámci počiatočnej analýzy sa určujú tieto parametre: Technické parametre, environmentálne parametre (celkový obsah). Počiatočná analýza sa vykonáva minimálne každé dva roky.

Na účely následnej analýzy sa musia vyrobiť aspoň dve kvalifikované vzorky za štvrt'rok z ktorejkoľvek dávky (minimálne 200 t) a musia sa analyzovať samostatne od seba, pričom sa musia stanoviť tieto parametre: Technické parametre, environmentálne parametre (celkový obsah). Následná analýza sa vykonáva aspoň raz štvrt'ročne.

Zo všetkých laboratórnych vzoriek sa musia vyrobiť rezervné vzorky, ktoré je potrebné uchovať aspoň počas jedného roka.

Pokiaľ ide o metódy rozkladu a stanovenia chemických analytických skúšok, platia ustanovenia časti 1 kapitoly 5 prílohy 4 k nariadeniu o skládkach odpadov z roku 2008 (DVO 2008), BGBl. II č. 39/2008 v znení zmien. Parametre, ktoré nie sú špecifikované, sa musia určiť pomocou najnovšieho stavu vedy a techniky.

Výsledky skúšania sa zdokumentujú v dokumente o posúdení. Doklad o posúdení musí vypracovať externý autorizovaný odborník alebo špecializovaný inštitút a musí obsahovať:

- a) jedinečný identifikátor;
- b) odkaz na predchádzajúce posúdenia;
- c) názov, adresu a číslo GLN externej autorizovanej osoby alebo inštitúcie;
- d) dátum vydania, pečiatku a podpis;
- e) názov, adresu a GLN výrobcu recyklovanej sadry;
- f) základné informácie o recyklovanej sadre:
 - i) druh sadrového odpadu, ktorého stav odpadu sa končí: typ odpadu SN 31443 „Sadrový odpad, zaručená kvalita“;
 - ii) pôvodca primárneho sadrového odpadu použitého na výrobu recyklovanej sadry a miesto, kde sa nachádza; ak sa sadrový odpad vyzbieral v rámci komunálneho zberu, stačí uviesť len obec;
 - iii) fotografia (fotografie) recyklovanej sadry;
 - iv) odhadovaná ročná hmotnosť v tonách;
- g) protokol o odbere vzoriek
- h) použité metódy prípravy vzoriek, digestie a stanovovania;
- i) skúšobný protokol so všetkými analytickými výsledkami;
- j) vyhlásenie, že bol dodržaný zákaz miešania podľa § 15 ods. 2 AWG 2002; a
- k) zamýšľané použitie a zamýšľaní kupujúci.

Dôkaz o posúdení pre počiatočnú analýzu je platný maximálne dva roky. Dôkaz o posúdení pre následnú analýzu je platný iba do ďalšej následnej analýzy, ale maximálne šesť mesiacov.

Ak dôjde k zmene procesu recyklácie recyklovanej sadry, ktorá môže ovplyvniť kvalitu recyklovanej sadry, musí sa vykonať nová počiatočná analýza.

Výrobca recyklovanej sadry musí zaviesť systém riadenia kvality podľa ÖNORM EN ISO 9001 „Systémy riadenia kvality – Požiadavky“, vydanie z 15. novembra 2015, alebo podľa ÖNORM EN ISO 14001 „Systémy manažérstva environmentu – Požiadavky s pokynmi na použitie“,

vydanie z 15. novembra 2015. Súlad s požiadavkami tohto nariadenia sa zdokumentuje ako súčasť tohto systému riadenia kvality.

Príloha 2

Vyhlásenie o zhode

Vyhlásenie o zhode
1) Č.
2) Názov vystavovateľa: Adresa vystavovateľa:
3) Predmet vyhlásenia:
4) Vyššie opísaný výrobok vyhovuje požiadavkám nasledujúcich dokumentov: § 6 a príloha 1 nariadenia o recyklovanej sadre, BGBl. II č. xx/xxx
5) Dodatočné informácie: - Identifikátor súvisiaceho dôkazu o posúdení: - Platnosť súvisiacich dôkazov o posúdení: - Analýzy vykonal tento externý oprávnený odborník alebo špecializovaná inštitúcia: - Zamýšľané použitie:
6) Podpísané za a v mene: (Miesto a dátum vydania) (meno, pracovné zaradenie) (Podpis alebo ekvivalent, schválený vystavovateľom)